

עמוק באדמה

דמנהור שבצפון-איטליה אינו יעד תיירות רגיל. לא קל להגדירו: קומונה? קבוצה רוחנית? כת? המקום מוזר, מרשים ומסקרן, והמקדש התת-קרקעי שבנו הוא כה מדהים, עד כי משטרת איטליה, שרצתה להרוס את המבנה הלא-חוקי, חזרה בה והחליטה לעזור בבנייתו. ← **עדנה חלד**

הגדולה מד' אמותיהם? מקאקו וגאזה מציגות אותנו בפני הדמנהורים, כשהן מתרגמות לאנגלית כל שם ושם. מתברר שכל מי שחי פה בוחר לו איזשהו שם של חיה. כך אנו פוגשים בדולפין, בשועל, בסנאי ועוד ועוד. ממשיכים בטיול. סוקרים מבנים, גינות, ספסלים, חצרות, פסטיסים, גדרות, ספירלות, עמודים, ציורי קיר, פסלים, עצים ופינות. היופי נספג לאט-לאט. יש הרבה תשומת לב לפרטים, הרבה הרמוניה. לא מדובר כאן בהלם ויוזאלי מסעיר-חושם, החוויה קרובה יותר לאוסף של תגליות, כמו להלך תוך התבוננות איטית בשדה נרחב של פרחי בר ולנשום לתוכך את הצבעים, הצורות, הקולות, הריחות והתנועה ברוח. היופי הזה צובר תאוצה. בכל מקום שבו העין נחה יש שילוב קסום של טבע ושל יצירה. לרגעים נדמה שהמקום נבנה כמו מיין קייטנת אמנות לגדולים.

מתחילים להבחין שהכול נעשה בנינוחות ובורימה. משהו שם נראה כאילו לא מתאמץ, לא מנסה להרשים, לא מושלם - וזה כשלעצמו מרשים ומושלם, אך באופן שונה, אישי יותר ואינטימי. יפה לראות אנשים מקיפים את עצמם ביופי כדי להרגיש יותר טוב ולחוש יותר הרמוניה עם עצמם.

אחרי יום נהיגה רצוף מציריך, מרחק של כמה מאות קילומטרים. בדרך-כלל אנחנו אמנם אנשים סקרנים ופתוחים להתנסויות, אבל בשלב זה אנחנו רעבים לחומר, לא לרוח. מרוב רעב אנחנו לא קולטים אפילו את יופיו של המקום שבשעריו נכנסנו, ומתעניינים רק בהוראות ההגעה למסעדה הקרובה ביותר מחוץ לשטח הקומונה.

כשחזרנו, המשרד כבר חשוך. נותנים לנו לבחור באיזה מבין חדרי האירוח שהמקום מציע נרצה ללון, ואנחנו בוחרים בחדר המרוחק מעט מהאזור המרכזי, בבית נעים, מלא צמחייה ומרוהט יפה, שדומה שאנחנו דיירי היחידים. בבוקר מצמידים לנו מדריכות. שתי נשים יפהפיות, שאחת מהן נקראת מקאקו (כמו הקופים) והשנייה גאזה (עורב נחלים). בהמשך הסידור אנחנו שמים לב לעוד הרבה נשים וגברים שנראים פשוט מצויין. האם כך נראים מי שחיים חיים טובים, עם שקט פנימי וקשר אנושי חם, כשהם מחוברים למטרה

← ישראלים הם עם מאוד סקפטי. ספר להם על משהו יוצא דופן, עם נטיות אמנותיות וגוון רוחני, ומיד תזכה בהרמת גבה ובניסיון לברר איפה הקאץ'. תאר להם הישג מיוחד כלשהו, ומיד תיתקל בתגובה צינית - זה ודאי עיוות, שחיתות, טעות... גם אנחנו, בהיותנו חלק מן העם הסקפטי, הגענו לדמנהור (Damanhur), קהילה אוטונומית ייחודית בצפון-איטליה, בתחושה ברורה שבקלות נמצא פגם באתרוג המפואר הזה. אבל לא הצלחנו.

דמנהור היא קומונה אוטונומית השוכנת למרגלות הרי האלפים של צפון-איטליה, דרומית לגבול עם שווייץ, כארבעים קילומטרים מטורינו. השם דמנהור, הלקוח משמה של עיר מצרית עתיקה שבה היה מקדש לאל החוכמה הורוס, מעיד על הקשר הרוחני של הקהילה עם התרבות של מצרים העתיקה. אנחנו מגיעים לשם מאוחר בערב, מותשים וגוועים ברעב

מה הסוד שלהם?

מקאקו וגאזה מספרות איך הכול התחיל. המייסד והמורה הרוחני הוא איטלקי בשם פלקו, שמשמעות שמו היא נץ, אשר נולד בשם אוברטו אייראודי ב-1950 בטורינו הסמוכה והתגלה כילד פלא. לפי חסידי, כבר כילד היו לו כוחות-על. הוא הצליח לגלגל חפצים על הרצפה בכוח המחשבה, להפנט, לרחף ולערוך מסעות אוטוריים מחוץ לגופו. הוא הפגין ידע בלתי רגיל במתימטיקה, בפזיקה, באמנות, בספרות ובפילוסופיה, וסחף אחריו קהלים. ב-1975 הקים את מרכז הורוס בטורינו, וצירף את חברי-תלמידיו משם להגשמת חזון שהיה לו מאז ילדותו - הקמת היכל עצום ממדים

יכולותיו המפליאות. לדבריהן, הוא פעיל בכל הקורה ברמנהור, אך אין לו מעמד או תפקיד רשמי. עם זאת, צריך לזכור שהן קצינות יחסי הציבור של המקום, ומתפקידן לספק תמונה אידילית. אז מה הסוד? כריזמה? כושר מנהיגות? חשיבה לא שגרתית, כמו מנהיגי כתות אחרים למיניהם? או שיש כאן משהו שונה? רצינו מאוד לפגוש את פלקו, אך לצערנו הוא אינו בסביבה בימים שבהם אנחנו ברמנהור, ואנחנו נאלצים להסתפק בתיאוריהם של המדריכות.

לפלקו יש רעיונות ועקרונות מעניינים לגבי החיים, הן מספרות. הוא מתמיד בהבטחתו לעצמו לקרוא לפחות ספר ביום ולהמציא לפחות דבר אחד ביום. הוא כותב, עוסק בריפוי ומצייר. אפשר לשמוע אותו דרך האינטרנט שני ערבים בשבוע, כשהוא מדבר בפגישות פתוחות לקהל. את הציורים שלו אנו רואים מוצגים בגלריה ענקית במרכז המסחרי של דמנהור, שבו גם סדנאות יצירה, בתי ספר, צרכנייה ומסעדה, שבה אנו אוכלים ארוחת צהריים בריאה ומזינה מגידולי המקום.

אחר־כך אנחנו מסיירים בבתי המלאכה. יש חדרי הדפסים וציילומים, ויש מקום שבו מייצרים מעין תכשיטים - אלמנטים מתכתיים בהשראה אלכימית בצורת ספירלות, הנקראים self. אלה אמורים לחזק את הנושאים אותם מכינה אנרגטית. אנחנו מבקרים בכיתות לימוד לילדים ובסדנאות אמנות שונות. הדמנהורים אינם עצלנים. למעשה, הם יודעים כאנשי עמל העובדים למעלה מהמוצק ומנהלים את חייהם הרוחניים תוך כדי עשייה ומלאכת כפיים. בניגוד לקהילות מיסטיות רבות בעולם שחבריהן בוחים, מהרהרים ותלושים מהמציאות, דמנהור היא מפעל שהעבודה הפיזית היא חלק אינטגרלי שלו.

בקהילה יש כל־כך הרבה בעלי מקצוע ומומחים, ולכן אין להם צורך להעסיק אנשים מבחוץ. לדברי המדריכות, יש להם עשרות עסקים רווחיים והם מאוד מצליחים במובן החומרי. את המשק מכלכלים אזרחי דמנהור באופן אוטונומי, ויש להם אפילו מטבע משלהם. יש להם גם בתי ספר משלהם, עיתון משלהם, חוקה וממשל ושיטות ניהוליות משלהם, הקשורות לאמונותיהם הרוחניות. ובכל זאת, כך נדמה, הם מקושרים, מעורבים ומשגשגים בתרבות ובכלכלה המקומית שסביבם. הם גם מאמינים לחלוטין בדרכם.

1. מקדש האדם. שבעים מטרים מתחת לאדמה
2. אמנות בכל פינה. שילוב קסום של טבע ויצירה
3. מבון כנלי להתבוננות פנימית. אל המרכז ומחוצה לו. תרגיל רוחני עתיק

מתחת לאדמה, שינציה את האכולוציה של העולם ואת תחייתה הרוחנית של האנושות. מסביב לחזון הזה טווה פלקו עולם שלם ודרך חיים חברתית ורוחנית חדשה וייחודית, שעזרה לו להקים ב-1976 את אחת הקומונות המצליחות - ואולי המצליחה ביותר - בעולם, אשר מספר חבריה עולה על אלף איש.

בדרך־כלל גם אנחנו חשים אי נוחות כשמתחילים לדבר על אבות רוחניים גדולים מהחיים, אבל מקאקו וגאזה מתארות דמות של אדם מקסים, שאינו מנצל לרעה את כוח השפעתו, והוא נגיש ואנושי למרות

לתושבי
דמנהור
יש מטבע
משלהם,
בתי ספר
משלהם,
עיתון
משלהם,
חוקה, ממשל
ואף שיטות
ניהוליות
משלהם

שכונה שלמה שבנויה על עצים. בית לצד בית, עם גשרים תלולים, מרפסות מענפים, יער שלם שעוצב למגורי אדם. אנחנו מקשיבים שם למוזיקה של צמחים ממערכת של סנסורים ורמקולים שחבורה לעציצים ורגישה לתנועתם ולנשימתם של הצמחים. אנחנו גם מקבלים הסבר איך אפשר לאמן צמחים ליצור מוזיקה מתוחכמת יותר אם משמיעים להם מוזיקה קלאסית. בני המשפחה המורחבת שמתגוררים בעצים, בהן שתי נשים בהריון מתקדם, פותחים את ה"עציאדה" בפנינו בצחוק ובהנאה. נראה שהם עושים זאת מתוך אתגר ושעשוע. למה להפסיק להיות ילדים אם אפשר להמשיך לשחק גם כשגדולים?

פלא העולם השמיני

רק למחרת אנחנו רואים את גולת הכותרת של המקום, מקדש האדם התת-קרקעי, שבזכותו מפורסמת דמנהור בכל העולם. הסיור במקדש אינו זול, ובתחילה אנו תוהים מדוע לשלם כל-כך הרבה כסף כשאיטליה כולה מלאה בפרסקאות ובציורי קיר מופלאים. אך ככל שאנו מתקדמים, אנו קולטים את התופעה המדהימה שמול עינינו, שיש המתארים אותה כפלא העולם השמיני.

המקדשים הינם סדרה של אולמות, חדרים, דלתות נסתרות, פתחים הנגלים על-ידי כפתורים סמויים, מעברים, מדרגות ומעליות שהינם שיר הלל לידע האנושי הטכנולוגי והנסתר. הם מלאים בציורי קיר של דמויות וסמלים, בוויטראז'ים מופלאים, בפסלים, בפסיפסים ובכיפות. אלה שמתועדים שם הם בני המקום עצמם, הרמנהורים, וחפצים שונים מחייהם

המקדשים הם סדרה של אולמות, חדרים, דלתות נסתרות, פתחים הנגלים על-ידי כפתורים סמויים, מעברים, מדרגות ומעליות שהינם שיר הלל לידע האנושי הטכנולוגי והנסתר

הם אפילו כתבו תוכניות ייעוץ לנאס"ה כדי לקדם התיישבויות עתידיות בחלל החיצון.

משחק החיים

עוברים לסייר בכתיים. באחד הבניינים אנו מגלים את זקני המקום, שחיים באופן מלא כשהם ממשיכים להיות בקשר עם הילדים וללמד אותם. איזו דרך יפה להזדקן! מסבירים לנו שהחיים המשותפים הקומונליים הם במבנה של משפחה מורחבת. מספר משפחות גרעיניות (לא בהכרח קשרי דם) חיות בבית אחד כמשפחה גדולה, המונה לרוב 15-20 נפשות. השיטה היא שכמה משפחות כאלה הופכות לקהילה, ואילו הקהילות מאוגדות כפרציה של כפרים המפוזרים על שטח גדול. יש להם עירייה משלהם, עם ראש עירייה ו-22 חברי מועצה. בערבים נשמע קול תרועה מקונכיית ענק עובר בין כפרי דמנהור הפרושים בעמק.

את הישיבות הם מקיימים בנוכחות נציגים של המשפחות המורחבות. יש להם חוקים ברורים ובלתי מתפשרים לגבי קבלת החלטות והתגברות על קונפליקטים, שלדבריהם פועלים טוב במשך כל השנים, משום שהם כל כך חד-משמעיים. יש להם כלל

(שקצת למעלה מהשגתנו איך אפשר לעמוד בו, במיוחד כישראלים): אם יותר משני אנשים טוענים שאתה טועה, אתה צריך לעצור, להקשיב ולהתייחס, ולא להמשיך להתווכח. הם מאמינים בחיפוש בלתי פוסק ובחקירה הנחוצים לצמיחה עצמית ולתיקון האנושות. במפגשים שלהם הם משחקים מין משחק הקרוי "משחק החיים" ועורכים ניסויים חברתיים שמטרתם לאתגר תבניות נוקשות ולאמן את חברי הקהילה לקחת אחריות על יכולתם להתפתח ולהשתנות תמידית.

אז מה זה - מין סוג של קיבוץ בלי המחנק של שותפות צפופה מדי? נוסחה שמצליחה לנסוק מעבר לאינטרסים חברתיים וכלכליים ומחזיקה בנכות יכולתה לגעת במהות רוחנית, שמתאימה איכשהו גם ליחידים וגם לכלל? האם זו יכולת של אדם מסוים אחד, שהינו בעל רעיון אוטופי בהיר אך אינו מכור לאגו, לאגד סביבו אנשים לחזון משותף במין אופטימיות תמימה ומדבקת? השאלות שאינן מפסיקות לעלות רק מבהירות לנו עד כמה לא רגיל המקום ועד כמה מסקרן סוד הצלחתו.

אחר הצהריים מקאקו וגאזה מכינות לנו הפתעה - ומסיעות אותנו ליער. שם אנחנו נדהמים לגלות

מופיעים בעירוב מזור בחדר עם קודים של פיזיקה מודרנית, די.אן.איי, קוואנטים, מערכות כוכבים ומצבי צבירה של אנרגיה.

בציורים בחדרים הראשונים נראים עשרות מבני המקום כשהם אוזנים בכלים מודרניים, כמו למשל ילד בן דורנו עם מצלמה דיגיטלית המצלם מעבורת חלל, כשהם שזורים באלמנטים היסטוריים מתולדות יוון, רומא, מסופוטמיה, הודו ואפריקה. גם למיתוסים מקום נכבד. בעיקר ציורים מיתולוגיים בהשראת מצרים העתיקה, אך גם מיתוסים שמספרים על אטלנטיס, שגם אליה הדמנהורים מרגישים קשר מיוחד. עוד במחלקת המיתוס, ציורים של מאבק בין כוחות הטוב - בדמות אנשים צבעוניים - וכוחות הרע - בדמות אנשים אפורים חסרי פנים, ציורים של חיות, דולפינים, ציפורים ודרקונים.

הציורים על הקירות ועל התקרות משקפים הרמוניה בין מזרח ומערב, ומישמש נטול היררכיה או העדפה של ייצוגים מכל הדתות הגדולות של העולם. איזה עושר! איזה פרץ יצירה! איזה עומק, חוכמה והבנה של ההיסטוריה האנושית, כמו ספר רוחני תלת-ממדי. ככול שמעמיקים בבטן האדמה, כך הופכים החדרים

4. פינה במקדש. מי-שמש של ייצוגים מכל הדתות הגדולות של העולם
5. שכונת מגורים. ערבוב סגנונות ואלמנטים
6. בהשראת יוון ורומא. לצד השפעות ממצרים, מהודו, מאפריקה ועוד

מידע מעשי

איך להגיע: מרכז דמנהור נמצא ב-Baldissero Canavese, שמסומנת במפה ליד Castellamonte, כארבעים קילומטרים מטורינו. TRN-Turin Caselle הוא שדה התעופה הקרוב ביותר. אפשר לקחת רכבת או אוטובוס לתחנת הרכבת בטורינו, משם רכבת ל-Ivrea Station, שהיא תחנת הרכבת הקרובה ביותר לדמנהור, ומשם אוטובוס או מונית למרכז דמנהור. ניתן להגיע גם בהסעה שמסודר המרכז, הסעות בתשלום לקבוצות, אבל צריך לקבוע מראש בכתובת welcomed@damanhur.it, שזו גם הכתובת לקביעת ביקורים או סיורים מודרכים.

כמה זמן: ביקורים בדמנהור יכולים להיות בני חצי יום, יום או ימים אחדים. יש גם אירועים, קורסים וסדנאות לאורחים המפורטים באתר האינטרנט www.olamidamanhur.com; טל' +390124512205. **מחירים:** לינה בחדר משותף - 52 אירו ללילה. מסעדת Crea מספקת ארוחות במחיר 8 אירו ומעלה. ביקור במקדש - 53 אירו לביקור קצר (ארבעה אולמות), 66 אירו לסיור המלא שאורך כחצי יום.

הרשויות האיטלקיות הגיעו למקום בלווית חיילים ומסוקים, כשהם מתכוונים לפוצץ את האזור בדינמיט. אלא שכשנכנס התובע המחוזי למקדש, הוא היה המום. אחרי כשעה יצא מהמקום דומע ונרגש

כך החליט פלקו לבנות בריוק נקודה הזו את ההיכל שמתחת לאדמה, כדי שירכו לתוכו את כל האנרגיה והידע האזוטרי של היקום. לאמונתו, על-ידי חקירת הקווים האנרגטיים יוכל לראות מה יקרה בעתיד ולשנות את ההווה. הוא ועוד כעשרה מתלמידיו החלו בשנת 1977 את החפירות למקדש האדום בסוריות מוחלטת ובאישון לילה. כדי להסתיר את החפירה, הם היו מוציאים את דליי העפר אחר-אחר ומפזרים את תוכנם בעיר, וכך במשך שנים לא עוררו שום חשד. הם התקרמו בהתמדה בכניית המחילות התת-קרקעיות המסוככות הללו בכוחות עצמם בלבד, ללא עזרת מהנדסים או ארכיטקטים.

זה עבר, עד שבשנת 1992 אחד מחברי הקבוצה לשעבר הסגיר אותם לרשויות האיטלקיות, ואלה הגיעו למקום בלווית חיילים ומסוקים, כשהם מתכוונים לפוצץ את האזור בדינמיט. אלא שכשנכנס התובע המחוזי פנימה, הוא היה המום. אחרי כשעה יצא מהמקום דומע ונרגש, ונשבע לפלוק ולאנשיו שהוא יעזור להם להשלים את הבנייה. עברו עוד ארבע שנים עד שהם קיבלו אישור רשמי להמשיך בעבודות, אך מאז ההיכל, שגודלו 6,000 מטרים מרובעים ועומקו שבעים מטרים, הוא גאות המקום ואנשים מכל רחבי העולם המבקרים בו ובקהילת דמנהור יוצאים מלאי פליאה והערכה. אז אולי, אם כך, הסוד של דמנהור הוא בעצם בסוד? בגיבוש החברתי והרעיוני שקורה תוך כדי שנים על גבי שנים של יצירה בהיחבא? בכוח שיש לאנשים שמאוחדים בהכרה שהם הולכים נגד הזרם, ומאמינים במשהו הנחשב אסור על-פי החוק? אחרות מחתרת? הניסיון לפצח את החידה אינו מרפה.

מוכרחים להודות, האנשים מקסימים. אפילו את חוש ההומור ואת הנאת המשחק הם לא איבדו. הילדים והנוער חיוניים, ואינם מהססים לבטא הן שמחה והן דברים שמפריעים להם. הזקנים מאושרים. הפרנסה מובטחת. האחוזה מורגשת באוויר. היצירות והכישרון מעבר לכל תיאור. חיי היומיום מעניינים, צבעוניים, עשירים ומלאי משמעות, והמקדש בכלל בלתי נתפס. האם יכול להיות שזה באמת כך? שאין שום קופות שרצים, שום כאב, תסכול וכעסים שאנחנו כל-כך מורגלים בהם, ושנראה לנו שהם חלק בלתי נמנע ממסע החיים? כדי לעכל את החוויה שולחים אותנו להרים הקרובים לרחצה בנחל הצלול ובמפלים המרעננים, פינת הטבע החביבה על אנשי דמנהור. כשאנחנו נפרדים מהם, שואלת בתי בת ה-14 אם מוכרחים לדעת איטלקית כדי להתקבל למקום ולגור שם כדמנהורית, ובזאת היא מצליחה לבטא באופן המדויק ביותר את ההרגשה של כולנו.

כסף דמנהורי. מערכת שמספקת את צורכי עצמה

בין קודש לחול. העתידנות הזאת מוצגת כמו עדות היסטורית מן העבר, כשבפרסקו על הקיר מצוירות מקאקו וגאזה שלנו בריאליזם עכשווי מפחיד. נוצרת תחושה שלמי שהזה וחוזה את המקדש הזה, באמת יש קשר עם הנסתר.

מעז יצא מתוק

משמעותי לא פחות מהמקדש עצמו הוא סיפור בנייתו. פלקו מאמין שיש רשת מסלולים אנרגטיים המקיפה את כדור הארץ ומחברת אותו לקוסמוס, ואת שנות העשרים לחייו הוא הקדיש למיפוי אותם "קווים סינכרוניים", שמקבילים לשיטתו לזרמים של ידע אינסופי. את המיפוי הוא עשה תחילה באופן רוחני, ומאוחר יותר גם במסעות הליכה בכל העולם. ואז התגלה לו שהמקום המסוים הזה, העמק הקרוב חמישים קילומטרים למקום מגוריו בצפון-איטליה, הוא אחד משני המקומות היחידים בעולם שבהם נפגשים ארבעה ערוצי אנרגיה כאלה (המקום השני נמצא בטיבט). התברר גם שבסלעים הללו ישנו מינרל נדיר שגילו מאות מיליוני שנים.

7. שכונה ביער. כאן גרים כולם בבתי על עצים, קרוב לטבע
8. שכונה בדמנהור. בתם של הכותבת והצלם, שרצתה להישאר לגור במקום

